

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	9
1. Stan badań nad zen	
1.1. Polemiki dotyczące historii zen	24
1.2. Zen a psychoanaliza	31
1.3. Misyjny nurt zen	35
1.4. Uniwersalistyczna interpretacja zen	36
1.5. Zen a filozofia	42
2. Paradoksy teorii i praktyki zen	
2.1. 'Logika paradoksu' w relacji 'jaźni jednostkowej' i 'jaźni oświeconej'	49
2.1.1. Afirmacja 'jaźni zwyczajnej'	54
2.1.2. 'Oświecenie' jako 'nierozróżniające rozróżnianie'	60
2.2. Polemiki dotyczące religijnej praktyki zen	63
2.2.1. Krytyka oczyszczania 'jaźni jednostkowej'	66
2.2.2. Krytyka 'zen wyciszonego'	70
2.2.3. Krytyka 'oświecenia' jako przedmiotu poznania	79
2.3. Rodzaje praktyki zen	85
2.3.1. Metoda 'dziwnych słów i niepojętych czynów'	86
2.3.1.1. 'Cztery kategorie Linji'	86
2.3.1.2. Katalizatory 'oświecenia'	94
2.3.2. Metoda 'wpatrywania się w koan'	103
2.3.3. Medytacja w pozycji siedzącej	112
2.3.3.1. 'Jedność praktyki i oświecenia' w myśli Dōgena	118
2.3.4. Koany czy medytacja? Spór o najlepszy rodzaj praktyki zen	124

2.4. Teoria ‘praktyki nagłej’	134
2.4.1. ‘Praktyka nagła’ po ‘oświeceniu’	138

3. Język zen

3.1. Rozum na drodze do ‘oświecenia’	147
3.1.1. Rozum klasyczny a rozum paradoksywny	148
3.1.2. W poszukiwaniu źródeł ‘jaźni jednostkowej’	150
3.1.3. Rozum klasyczny a ‘wielkie zwątpienie’	155
3.1.4. Rozum klasyczny a refleksja nad ‘oświeceniem’	156
3.2. Paradoksywna teoria znaku	158
3.3. Koany jako sądy paradoksywne	165
3.3.1. Sądy paradoksywne biegunowe	167
3.3.2. Sądy paradoksywne niebiegunowe	172
3.3.3. Metafory i symbole a ‘logika paradoksu’	175
3.4. Klasyfikacja koanów	183
3.4.1. System koanów w szkole rinzai	183
3.5. Komentarze do koanów	193
3.5.1. ‘Wersy komentujące’ w <i>Zapiskach z Błękitnego Urwiska</i>	194
3.5.2. ‘Wersy komentujące’ w Japonii	199
3.5.3. ‘Wersy komentujące’ a metoda ‘wpatrywania się w koan’	207
3.5.4. Zen a poezja	211
3.5.5. ‘Żywe’ i ‘martwe’ słowa zen	216

4. Zen a filozofia Wschodu

4.1. Zen a taoizm	222
4.2. Zen a filozofia mahayany	229
4.2.1. Zen a szkoła Sutry Girlandy Kwiatów	229
4.2.2. ‘Logika paradoksu’ a wybrane pojęcia filozofii mahayany	233
4.2.2.1. ‘Najwyższa mądrość’	234
4.2.2.2. ‘Jaźń jako jedyna rzeczywistość’	235
4.2.2.3. ‘Natura buddy’	238
4.2.2.4. Teoria ‘oświecenia nagłego’	242
4.2.3. Teoria ‘jedności nauk buddyjskich i zen’	246

5. ‘Etyka paradoksywna’ zen

5.1. Krytyka etyki formalnej związanej z dualizmem dobra i zła	259
5.2. ‘Wielkie miłosierdzie’ jako ideał etyczny	265
5.3. ‘Etyka paradoksywna’ a etyka formalna	271

6. 'Nihilizm paradoksy' — filozofia zen, Nishidy i Heideggera

6.1. Nishida a Heidegger	277
6.2. 'Nihilizm relatywny'	281
6.3. 'Nihilizm paradoksy', czyli nihilizm absolutny	285
6.3.1. Odrzucenie zasady niesprzeczności logiki formalnej	285
6.3.2. Pojęcie prawdy w 'nihilizmie paradoksy'	291
6.3.3. 'Nicość absolutna' i 'nicość relatywna'	294
6.3.4. 'Immanentna transcendencja'	297
6.4. Dekonstruktywna metoda Heideggera a konstruktywne podejście Nishidy	304
6.5. 'Nihilizm paradoksy' a „śmierć metafizyki”	307
Zakończenie	314
Aneks 1 Chronologiczne zestawienie najważniejszych wydarzeń z his- torii zen w Chinach i Japonii	328
Aneks 2 Noty biograficzne wybranych mistrzów zen	341
Aneks 3 Tablice genealogiczne wybranych mistrzów zen	361
Aneks 4 Wykaz imion i nazwisk w oryginalnym zapisie znakowym	378
Aneks 5 Wykaz pojęć, nazw i tytułów w oryginalnym zapisie znako- wym	382
Bibliografia	391
Indeks osób	403